

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

39. An in eadem infirmitate possit Sacerdos aliquem denuo inungere? Et notatur, quod non est necessarium, vt infirmus recuperet sanitatem, & postea incidat in similem, vel alium morbum, & simile ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](#)

ANTECHI
Operum
Tom. I.
E III

item, ex eo, quod Sacramentum hoc frequenter vo-
catur, Sacramentum exterritum Extrema-Vnctio, quod
conferatur extremo morbo laborantibus.

¶ Deinde Concilium Tridentinum *sess. 14.* in
Proemio huius Sacramenti, assertit, ieiunatum esse a
Christo Domino, ut finem nostra vita, tanquam
firmissimum quodam praesidio, muniret aduersus Dia-
boli infidias. Supponit ergo non alius, quam illis, qui
in fine vita esse credunt, ministrandum esse. Quod
optimè confirmari potest ex eo, quod si totius vitae
Christianae (ut inquit Concilium) consummationum.
Secundo, si quilibet infirmus huius Sacramenti cap-
ax esset, eique valde ministrari posset, nulla appa-
ret sufficiens ratio, cur Ecclesia folis infirmis per-
iculis hoc Sacramentum concederet, & aliis denegaret,
in iustè enim videretur priuati tanto Sacra-
menti fructu: quo ex institutione Christi capaces
existunt. Vnde ex his patet responsio ad argumenta
contraria.

5. Sed hic obiter querro, an in dubio (non lo-
quo in casu opinionis,) an mortibus de se, vel in hoc
individuo sit periculosis, possit Extrema-Vnctio mi-
nistrari? Et esto, censem Chapeauilla de ministrat.
Vid. cap. 5. quest. 11. ministrandum esse vocationem
sub conditione: at verius existimo cum Layman
tr. q. 8. cap. 4. circa finem, ab hoc Sacramento super-
fendum est: tum, quia non est Sacramentum ne-
cessitatis: tum, & praecipue, quia Sacramentum mi-
nistrari non potest ei, quem sicutem sub opinione
probabilis non constituit illius fructus esse capacem:
tum, quia est praeceptum, ne alii, quam vita peric-
litantibus ministretur, cuius praecepti transgressio-
ni exponitur, qui infirmo dubio vita periculum
tantum habent vocationem concederet. Et ita etiam
doceat Palaus *vbi supra, num. 13.*

6. Non nego tamen opinionem Chapeauillæ
esse probabilem, quam abfoliè tener Ysambert *loci*
citato, num. 6. vbi sic ait: [In modo, si Medicis nullum
ad hoc habent positivum iudicium, quo prudenter,
& probabiliter affirment, infirmum esse in periculo,
sed grauer hæsient, licet suspendant iudicium, ni-
hilominus infirmus non desinit esse capax huius Sa-
cramenti: quia tunc ob eiusmodi prudentem hæsita-
tionem Medicorum, timetus de morte talis infirmi;
& proinde cum ex Florentino *sopra* allegato, hoc Sa-
cramentum debeat dari infirmo, de cuius morte ci-
metor, debet etiam & huic conferri, maximè cum
possit esse ei aliquius necessitatis; & Sacra-
menta, quæ sunt necessitatis, possint etiam conferri in
dubio, ne Christianum priuaret remedio.] Ita ille.

7. Et hæc dicta sufficiunt circa primam difficultatem. Deueniamus itaque ad secundam, videlicet,
an si infirmus in morbo non periculoso vñctus sacro
oleo, postea incidat in infirmitatem periculosam, sit
ei denud. Sacramentum Extrema-Vnctionis mi-
nistrandum? Et affirmatiue responderet Quintanaducnas
vbi supra, num. 6. & merito quidem. Vnde in eius
fauorem adducam autoritatem Patris Amici in *Cur.*
Theolog. tom. 8. diff. 19. sess. 10. num. 186. vbi sic ait:
[Ex dictis infero, si quis hoc Sacramentum suscepit
tempore, quo morbus non cœlēbat periculosis, posset postea hoc Sacramentum repeterere, quando
idem morbus euadit periculosus: tum, quia *sopra* ex
Concilii ostendimus, hoc Sacramentum collatum
infirmitate graui, ac periculoso morbo non laborans,
est inuiditum: tum, quia, esto, fuerit validum: quia
tamen morbus mutatus de non periculoso, in peri-
culosum, constituit infirmum sub noua necessitate,
potest iterari.] Ita ille.

RESOL. XXXIX.
An in eadeon infirmitate possit Sacerdos aliquæ deca-
inveneri?

Et notatur, quod non est necessarium ut infirmitas
peret sanitatem, & postea incidat in similem, vel
aliū morbi, & simile periculum, sed satis est si man-
te infirmitate v.g. heclica, vel hydropsi, evadat pericu-
rum mortis, & post aliud tempus iterum incidat in
periculum mortis, tunc enim toties quatuor hoc acci-
derit, potest iterari hoc Sacramentum? Ex pars. 3.
Ref. 96.

§. 1. **H**oc sacramentum non respicit tantum in-
firmitatem, sed etiam infirmitatis status, scilicet
quo secundum humanam estimationem infirmus
appropinquat morti, quo circu cum infirmis non
est diuturna, & vnum tantum est periculum mortis, non
non debet hoc sacramentum iterari. Quando vero
morbus est diuturnus, ut heclica, & hydropsi,
tunc si viderit periculum, vel articulus mortis, de-
bet infirmus inungi, & si postea euadat hoc pericu-
lum, & durante illo morbo iterum reconta idem
periculum, debet iterum inungi.

5. Notandum, hoc sacramentum, vel ipsi, esse
medicinam, non solum contra infirmitates amaras,
sed etiam corporis, si illa impedit, quocumque conser-
rente periculo mortis, repetenda est medicina. Non
est autem necessarium, quod infirmus recuperet san-
itatem, & postea incidat in similem, vel aliud mor-
bum, & simile periculum; sed satis est, si maneat
infirmitas, v.g. heclica, vel hydropsi, evadat pericu-
lum mortis, & post aliquod tempus, (quod relin-
quitur iudicio prudentis viri) iterum incidat in peri-
culum mortis. Tunc enim toties quatuor hoc accidit,
potest iterari hoc sacramentum, ut infirmus habeat
leauam in articulo mortis. Quo circa Concil. Trid.
sess. 14. cap. 3. de Extrema-Vnctione, sic pronuntiat.
Quod si infirmi post susceptam hanc vocationem
conualuerint (hoc est, ut omnino recuperentur
valeritudinem, vel ad tempus melius se habent, &
euaserint periculum mortis) iterum huius sacra-
menti subsidio iuvari poterunt, cum in aliud simile
diffirerint incidentur. Vide Kellisonum *tom. 2. in-*
part. quest. 3. art. 2. Ludouicum de San Juan. *qua-*
nit. art. 7. de sacram. extre. Vnct. dub. 5. cont. 1. Vi-
ctoriolum *tratt. de sacram. Extr. Vnct. fol. 70.*

RESOL. XL

An preservante periculo aliquius infirmitatis, in qua
sumpta est Extrema-Vnctio, si adueniat periculum
alterius infirmitatis possit ager deinceps inveni?
Et quid, si antiquum periculum, quod iam defixa-
redit, an iterum, ac tercio, vel quatuor adueni per-
iculum, possit infirmus inungi, maxime in agri-
nibus diurnis, ut in hydropsi, & similibus?

Et an si peccatum mortale absque necessitate non repe-
tere formam Extrema-Vnctionis in singula membra
rum vñctioribus?

Et quid sentiendam est in predicto casu de nullitate, et
valore Sacramenti? Ex part. 10. cc. 11. & Milc. 1.

Ref. 11.

§. 1. **C**asus est curiosus; & apud nullum Docto-
rem forsitan invenies, nisi apud non minus
ingeniosum, quam doctum Patrem Dicastillum de
Sacram. tom. 1. tract. 7. diff. 1. dub. 10. num. 164. vbi sic
ait: Quamvis Extrema-Vnctio, non imprimit cha-